

עולם הערבים והאסלאם

(לבתי ספר עבריים)

יחידה ראשונה

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	—	מחמד וראשית האסלאם	{	—	(30x2)	—	60 נקודות
		התפתחות דת האסלאם					
פרק שני	—	עידן האימפריות — מושגים	{	—	(10x4)	—	40 נקודות
						סה"כ	—

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: (1) הקפד על כתב יד ברור וקריא.

(2) לאחר סיום הבחינה וטרם מסירתה למשגיח, בדוק אותה שנית.

(3) המלצה לחלוקת זמן: שעה אחת — לפרק הראשון

חצי שעה — לפרק השני

תתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטיטה (ראשי פרקים, חישור בים וכדומה).

רשום "טיטה" בראש כל עמוד טיטה. רישום טיטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

השאלות

פרק ראשון (60 נקודות)

בפרק זה שני נושאים:

- I. מחמד וראשית האסלאם (שאלות 1-2)
- II. התפתחות דת האסלאם (שאלות 3-4)

ענה על שתיים מן השאלות 1-4 (לכל שאלה — 30 נקודות).

I. מחמד וראשית האסלאם

1. מחמד באל-מדינה

- א. תאר את התנאים החברתיים בית'רב עֶרַב הגירתו של מחמד אליה, והסבר כיצד תנאים אלה סייעו להתבססות מחמד בעיר. (15 נקודות)
- ב. תאר שני קרבות שניהלו מחמד ואנשי ית'רב נגד מכה, והסבר את ההשפעה של כיבוש מכה על מעמדו של מחמד בחצי האי ערב. (15 נקודות)

2. האומה המוסלמית בראשיתה

- א. הסבר סיבה אחת להצלחה של מחמד בהפצת האסלאם בחצי האי ערב ובגיבוש "אֻמָּה" מסלמית חזקה. (15 נקודות)
- ב. מיד לאחר מותו של הנביא פרצו מלחמות ה"רִדָּה", שבהן לחם אבו-בכר, הח'ליפה הראשון, בשבטים ערביים שביקשו לפרוש מן האסלאם. הצג והסבר שתי סיבות עיקריות לניסיון של השבטים לפרוש מן האסלאם. (15 נקודות)

II. התפתחות דת האסלאם

3. החדית'

- א. הסבר מדוע צמחה ספרות החדית' לממדים עצומים, ומדוע היה צורך ליצור מנגנון ביקורת על החדית'. (15 נקודות)
- ב. תאר את המנגנון האסלאמי של ביקורת החדית' ואת דירוג המסורות על פי מנגנון זה. (15 נקודות)

4. האסלאם – דת הלכה

- א. הסבר מדוע האסלאם נחשב דת הלכה, והצג בקצרה את האסכולות השונות לפרשנות ההלכה. (18 נקודות)
- ב. הסבר את המושגים "קאדי" ו"מפתי" ואת ההבדלים ביניהם. (12 נקודות)

פרק שני — עידן האימפריות — מושגים (40 נקודות)

כתוב בקצרה על ארבעה מן המושגים 5-11 (לכל מושג — 10 נקודות).

5. אמצאר

6. מְאָלִי

7. אל־בריד ואל־אח'באר

8. שורא

9. בית אל־חַכְמָה (דאר אל־חכמה)

10. שושלת בית עת'מאן

11. ממלוכים

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך